

sko buržujska vzvišenost!) hoče biti s Taylorjevo Revolucijo v nebesih neke vrste programski uvod v zbirko; kritika družbe in meril, zakonov časa in prostora. Toda čemu potem tak »motto«, če je zbirka samo v nekaterih tekstih polemična, kritična? Tomaž Šalamun ne zmore enotne zbirke; vedno komponira v celoto nasprotja, tako v oblikovno-artističnem kot miselnem polu tekstov; to daje vsebini dinamičnost, bralno privlačnost, kompozicijsko sproščenost. »Motto« je lahko tudi zgolj okrasek, trenutna aktualizacija Šalamunove misli, razpoloženja . . .

Praznik prinaša tudi nekaj povsem novih tekstov v do sedaj znani Šalamunovi tematiki, na primer kozmično-astrološki (Praznik, Astrofizika in mi), zlasti prvi aktualizira dimenzije galaksij v »kozmoških sistemih«. Povsem nekaj drugega - približek ljudski pemi - sta teksta V poncvi je potičica in Liščkom je barvo naštudiral Bog, zasnovana kot trikitični skici z etnografsko-mitološko tematiko.

Vrsta tekstov ohranja tako priljubljen Šalamunov »družinski kolorit«

(Acquedotto, Vešča Krepa, Bohinj, 11. november 1954, Lirične krave, Ljudje, Luiza), Himna svetovne odgovornosti, Zgodovina nebes je množična in Življenje pesnika pa razglašajo »bratovščino naravnih, močnih, svetih ljudi / . . . / zrelost sveta, njegovo večno rast in stalnost / . . . / ljubezen in svobodo brez sovraštva / . . . /«, do različnih upesnitev pesnikovih položajev v svetu.

Šalamunov Praznik se uvršča med novejšje avtorjeve zbirke s tipičnim »neurejenim« karakterjem celote, hote nekoherentne, ker bi bila vsaka »klasičnost« pri avtorju Pokra proti lastni poetiki in pojmovanju poezije, ki je pri Šalamunu od »najresnejše« eksistenčialne zadeve do fizičnega akta pisanja skorajda česarkoli. Tu pa je nevarnost; tako za bralca, še bolj pa za avtorja. Prvi drugega spregleda in ve, kje se v poeziji nihanja med igro in smislom nagibajo v polarnost, drugi ostaja z razkritjem svojih pozicij še bolj »odprt«, še bolj izpostavljen v svojih klovnsko-resnih nihanjih. Ali je ekstremnost v bistvu najustreznejši izraz nemoči?

Marijan Zlobec

Epigrami

Tihožrtje

(iz Zbranih del)

Jože
J. Petelin

IVANU V SPOMINSKO KNJIGO
Prej bom čankar
jaz dobil pri nedolžni Jani,
kot pa Cankar
spomenik v ljubljani Ljubljani.

DVAKRAT NAGRAJENI

V silnem boju za našo kulturo
je nekaj tovarišev sestankarjev dobilo:
za desetletnico zlato uro,
za dvajset let pa zlato žilo!

IZ LITERARNE ARENE

V leposlovju ni več
v modi svetobolje.
Zdaj je bolj važno to,
kdo koga bolje kolje!

POVEZAVA ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Če bi naši kulturniki
drug drugemu pisali biografije,
bi v njih kar mrgolelo
izrazov iz biologije.

UREDNIŠTVU LITERARNE REVIJE

Glede na kvaliteto
objavljenega sklepam,
da za cedilo uporabljate kar reto!

SODOBNI BRALEC

Za vsak srčni utrip
po en kokakola strip!

MODERNI ČASI

Teško je dandanes biti poet:
muze postale so lajdre, svet,
svet — pa umazan sekret.

BRATSKA POMOČ

»Če me ne poslušajo,«
rekla je Satira,
»pokličem svojo sestro.
Ime ji je — Sekira!«